

Krzysztof Jurgiel

Białystok, 29.10.2020

Posel do Parlamentu Europejskiego

Materiał informacyjny

**Konferencja prasowa posła do PE Krzysztofa Jurgiel w dn. 29.10.2020 r.
w Białymstoku**

**Temat konferencji: Kształt Wspólnej Polityki Rolnej przyjętej w dn.
23.10.2020 r. przez Parlament Europejski. Ocena z punktu widzenia Polski.**

Dnia 23 października 2020 r. Parlament Europejski przyjął pakiet legislacyjny dotyczący Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027:

- 1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady COM (2018) 392 dotyczące krajowych planów strategicznych**
- 2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady COM (2018) 393 dotyczące finansowania, zarządzania i monitorowania WPR**
- 3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady COM (2018) 394 dotyczące organizacji rynków rolnych**

Finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej z budżetu Unii Europejskiej

w latach 2021-2027

Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 ukierunkowują WPR na główne cele i zapewniają wydatki z Europejskiego Funduszu Rolnego Gwarancji (EFRG) w kwocie 291,09 mld EUR i z Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) 95,64 mld EUR w cenach bieżących. Uzupełnienie dla tych funduszy rolniczych mają stanowić środki w ramach programu „Horyzont Europa”, które obejmują także 10 mld EUR na wsparcie badań i innowacji w dziedzinach: produkcji żywności, rolnictwa, rozwoju obszarów wiejskich i biogospodarki. W ramach EFRG zostanie utworzona rezerwa rolna, aby finansować dodatkowe wsparcie dla sektora rolnego. Kwoty z rezerwy niewykorzystane w danym roku będą przenoszone na kolejny rok.

Łącznie Wydatki na Wspólną Politykę Rolną na lata 2021-2027 zaplanowano na kwotę **386,73 mld EUR** (w cenach bieżących) w tym:

- 291,09 mld EUR w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EAGR) z tego 270,04 mld EUR na dopłaty bezpośrednie i 22,2 mld EUR na interwencję na rynkach rolnych przy planowanych zwrotach 1,16 mld EUR,
- 95,64 mld EUR w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EAFRD).

Dopłaty bezpośrednie w państwach członkowskich wypłacane na ha UR poniżej 90 % średniej europejskiej w okresie sześciu lat mają być podwyższone, aby zredukować różnicę o 50 %. W 2022 roku średni poziom dopłat bezpośrednich na 1 ha wyniesie co najmniej 200 euro/ha a w 2027 roku – 215 euro/ha.

Pułapy dopłat bezpośrednich dla dużych gospodarstw rolnych w kwocie 100 tys. euro mają być stosowane dobrowolnie i dotyczyć będą wyłącznie wsparcia podstawowego z możliwością odliczania kosztów pracy.

Wkład finansowy w realizację interwencji z EAFRD wzrasta do 85 % w regionach słabiej rozwiniętych i 60 % w regionach przejściowych.

Pomiędzy Funduszami można przenosić środki do 25 % limitu. Przy czym może być zwiększony próg elastyczności do 30 % w państwach członkowskich, w których poziom pomocy w postaci płatności bezpośrednich jest niższy niż 90% średniej UE.

Dla Polski zaplanowano limity na lata 2021-2027

1) z EAGR:

- na dopłaty bezpośrednie kwotę 21 646,9 mln euro,
- na realizację programów w sektorze pszczelarskim – 35,2 mln euro

2) z EAFRD:

- na realizację interwencji określonych w Planie Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej z zakresu rozwoju obszarów wiejskich (w rozumieniu dotychczasowego PROW) - 9 532,1 mln euro.

Porównanie limitów wydatków na dopłaty bezpośrednie i realizację programu (interwencji) na rozwój obszarów wiejskich przedstawia się następująco:

w mln euro

Limity/rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020
Dopłaty bezpośrednie	3 361,9	3 378,6	3 395,3	3 411,8	3 431,2	3 450,5	3 061,5	23 490,9
PROW 2014-2020	1 569,5	1 175,6	1 174,1	1 172,4	1 170,8	1 169,0	1 166,9	8 598,3
Razem	4 931,4	4 554,2	4 569,3	4 584,3	4 601,9	4 619,5	4 228,5	32 089,2
Limity/rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027
Dopłaty bezpośrednie	2 998,9	3 033,0	3 061,2	3 092,4	,6	3 154,8	3 186,0	21 646,9
Programy w sektorze pszczelarskim	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,2	35,2
PROW 2014-2020	1 612,0	1 320,0	1 320,0	1 320,0	1 320,0	1 320,0	1 320,0	9 532,1
Razem	4 615,9	4 358,0	4 386,2	4 417,4	4 448,6	4 479,8	4 511,2	31 214,2

WPR 2021-2027

I FILAR

Średnia stawka płatności bezpośrednich na hektar obliczana jest w sposób bardzo uproszczony, tj. jako iloraz całkowitej koperty finansowej na dany rok i całkowitej powierzchni potencjalnie kwalifikowanej. Z uwagi na wiele rodzajów płatności oraz zróżnicowaną strukturę gospodarstw, nie jest możliwe obliczenie średniej stawki jako sumy stawek poszczególnych płatności.

W poniższej tabeli przedstawiono informacje o szacunkowej średniej stawce płatności w Polsce w latach kalendarzowych 2020-2026 (lata budżetowe 2021-2027).

	Przesunięcie z PROW	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
PL - po przesunięciu z PROW	0%	215	213	215	218	220	222	224
	25%	239	236	239	241	243	245	247
	30%	-	241	243	246	248	250	252

Kolorem żółtym wyróżniono maksymalne możliwe średnie stawki w Polsce, zgodnie z: obowiązującymi rozwiązaniami (rok 2020), rozwiązaniami uzgodnionymi na okres przejściowy (2021-2022) oraz ustaleniami Rady Europejskiej z lipca br. (lata 2023-2027).

Do obliczeń przyjęto powierzchnię potencjalnie kwalifikowaną z 2016 r., wynoszącą ok. 14,21 mln ha.

W okresie przejściowym (lata kalendarzowe 2021-2022) nie przewiduje się żadnych zmian w odniesieniu do stosowanych instrumentów wsparcia bezpośredniego, polegających na dodaniu bądź rezygnacji ze stosowania wsparcia. **Natomiast jeśli chodzi o kolejne lata (2023-2026), to jeszcze nie ma ostatecznych decyzji dotyczących kształtu nowego systemu wsparcia w Polsce i podziału środków na poszczególne interwencje.** Rozstrzygnięcia w tym zakresie zapadną na późniejszym etapie prac. W poniższej tabeli przedstawiono informacje o instrumentach, które mogą być wdrożone, wraz ze wskazaniem odsetka, który może być przeznaczony na dany rodzaj wsparcia.

Lp.	Rodzaj wsparcia w ramach płatności bezpośrednich	Propozycja Komisji Europejskiej	Stanowisko Rady	Propozycja Parlamentu Europejskiego
1.	podstawowe wsparcie do celów stabilności (z ang. BISS - <i>basic income support for sustainability</i>) [obecnie ok. 44,8% koperty - w ramach jednolitej płatności obszarowej]	brak pułapu	brak pułapu	Co najmniej 60% na: BISS, CRISS, CIS oraz na pozostałe interwencje sektorowe (poza płatnościami bezpośrednimi)
2.	uzupełniające redystrybucyjne wsparcie do celów stabilności (z ang. CRISS - <i>complementary</i>)	brak pułapu	brak pułapu	min. 6%

	<i>redistributive income support for sustainability)</i> [obecnie ok. 8,3% koperty - w ramach płatności dodatkowej]			
3.	uzupełniające wsparcie dochodu dla młodych rolników (z ang. CISYF - <i>complementary income support for young farmers</i>) [obecnie 2% koperty - w ramach płatności dla młodych rolników]	min 2%*	min 2%*	min. 5%
4.	systemy na rzecz klimatu i środowiska – tzw. <i>ekoschematy</i> (z ang. <i>schemes for the climate and the environment</i>) [obecnie 30% koperty - w ramach płatności za zazielenienie]	brak pułapu	min. 20%	min. 30%
4.	wsparcie dochodów związane z wielkością produkcji (z ang. CIS - <i>coupled income support</i>) [obecnie ok. 14,9% koperty - w ramach płatności związanych z produkcją w 13 sektorach]	maks. 10% + 2% na rośliny wysokobiałkowe	maks. 13% + 2% na rośliny wysokobiałkowe	maks. 10% + 2% na rośliny wysokobiałkowe

* Wdrożenie uzupełniającego wsparcia dochodu dla młodych rolników może być dobrowolne, w przypadku, gdy w ramach PROW na wsparcie celu szczegółowego: przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej na obszarach wiejskich przeznaczona zostanie wymagana minimalna kwota.

Od 2023 r. będzie możliwość wydzielenia części środków z koperty na płatności bezpośrednie (3%/5%) na interwencje rynkowe w pozostałych sektorach. Instrument ten różni się od płatności związanych z produkcją, które mogą być przyznawane wyłącznie w formie płatności do powierzchni/liczby sztuk zwierząt, w sektorach znajdujących się w trudnej sytuacji. Nie ma jeszcze ostatecznych decyzji odnośnie tego przesunięcia.

Nowa perspektywa – schemat zielonej architektury przyszłej WPR

